

Generaldirektören

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Promemorian Behandling av personuppgifter vid Inspektionen för socialförsäkringen, m.m. (Ds 2011:4)

Pensionsmyndigheten har förståelse för att Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) behöver kunna behandla personuppgifter och få de verktyg i övrigt som behövs för att myndigheten ska kunna fullgöra sitt uppdrag. Många av de förslag som lämnas i promemorian bidrar också till detta. Enligt Pensionsmyndigheten är det emellertid viktigt att vissa av promemorians förslag utreds vidare.

2.1 Förslag till lag om behandling av personuppgifter vid ,Inspektionen för socialförsäkringen

Det stöd för ISF:s behandling av personuppgifter av sådan verksamhet som anges i 5 § 1 kan anses omfattas av den verksamhet som anges i 4 §. 5 § 1 bör därför kunna tas bort.

2.2 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken (2010:110)

Första stycket i förslaget till 114 kap. 23 a § SFB bör förtydligas. För att undvika risk för syftningsfel bör stycket utformas enligt följande.

”Inspektionen för socialförsäkringen får ha direktåtkomst till Försäkringskassans och Pensionsmyndighetens uppgifter i uppgiftssamlingar som förs enligt 7 § 5 och 6, i den utsträckning som behövs för ändamål som anges i 9 § 1.”

Det tydliggör att direktåtkomsten begränsas endast till uppgifter som är nödvändiga för ISF:s tillsyn över Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten inom socialförsäkringsområdet och för vilka det finns en sekretessbrytande bestämmelse om uppgiftsskyldighet.

3.4.1 Personuppgiftsbehandling hos Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten

Pensionsmyndigheten använder även statistikregistret ASTA i stor omfattning och det registret bör därför också omnämnas vid sidan av StoRe. Det kan annars framstå som om StoRe är det enda statistikregistret hos Pensionsmyndigheten som är aktuellt för ISF.

4.3 Avvägning av ISF:s behov och skyddet för den personliga integriteten

www.pensionsmyndigheten.se

Pensionsmyndigheten	Telefon	Fax	E-post	Org.nr
Box 38190 100 64 Stockholm	0771-771 771	08-658 13 00	registrator@pensionsmyndigheten.se	202100-6255

2011-05-02

Er ref. S2011/993/SF
Dnr/Ref. VER 2011-86

Det relativt sett få antalet personer hos ISF som hanterar det inhämtade materialet är endast en parameter i avvägningsfrågan och bör därför inte vara ett avgörande argument eftersom det räcker med att en person missbrukar behörigheten för att öka risken för integritetsintrång. Det är därför viktigt med höga krav på utformningen av informations- och IT-säkerheten.

Att ”personuppgiftsansvariga bör utforma informationsöverföringen med hänsyn tagen till de risker ur säkerhets- och integritetssynpunkt som finns och väga dessa mot eventuella vinster från effektivitetssynpunkt” får inte innebära att skyddet vid överföringen på något sätt försvagas vid sin utformning med hänvisning till effektivitetsskäl.

5.6 Tillgången till personuppgifter

ISF bör inte bara eftersträva utan även säkerställa, tillsammans med parterna, att informationssäkerheten är hög. Detta bör konkretiseras och regleras innan den föreslagna lagen träder i kraft.

5.7.3 Gallring

Den föreslagna gallringsbestämmelsen i 13 § är inte villkorad genom en möjlighet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att undanta uppgifter från gallring för vissa ändamål, vilket annars är brukligt i registerförfattningar. Även om det ofta förhåller sig som nämns, att underlaget finns kvar hos den inspekterade myndigheten om det skulle behövas på nytt efter gallringen, gäller gallringsbestämmelsen i 114 kap. 31 § SFB för Pensionsmyndigheten. Det kan därför inte tas för givet att underlaget finns kvar.

Vad avser att arkivförfattningarna ”bör anses tillräckliga för att säkerställa integritetsskyddet när det gäller uppgifter som behandlas manuellt och som omfattas av den föreslagna lagen”, bör beaktas att arkivförfattningarna huvudsakligen har ett annat, ofta motsatt, syfte än att skydda den personliga integriteten.

Hänvisningen till 9 § personuppgiftslagen att personuppgifter inte ska bevaras längre än nödvändigt, bör ställas i relation till 8 § andra stycket personuppgiftslagen som helt undantar myndigheternas bevarande av allmänna handlingar från lagens tillämpningsområde.

5.8 Tillsynsdatabas

Arbetsgruppen förutsätter att ISF kommer att behandla personuppgifter i *ett* gemensamt IT-system för att behandlingen av från andra myndigheter inhämtade uppgifter därmed ska falla under reglerna för tillsynsdatabasen. Vid tolkning och tillämpning av den föreslagna registerlagen blir det avgörande vad som avses med *ett* IT-system och hur tillsynsdatabasen ska avgränsas. Ett förtydligande av detta vore därför betydelsefullt.

7 Direktåtkomst

Mot bakgrund av den föreslagna lydelsen av 114 kap. 23 a § SFB är olika databaser hos Pensionsmyndigheten aktuella att bli föremål för ISF:s direktåtkomst.

Pensionsmyndigheten bedömer att de system som faller inom ramen för den föreslagna direktåtkomsten är StoRe, ASTA och PPRA 1, medan PPV och RYC samt

2011-05-02

Er ref. S2011/993/SF
Dnr/Ref. VER 2011-86

ärendehandläggningssystemen Elwis/K2, ÄHS, Ålderspensionsregistren, W3D3 och Ginsten faller utanför den föreslagna direktåtkomsten.

Databaser som bör bli föremål för direktåtkomst

Statistikdatalagret StoRe, utom ej avidentifierade historiska filer genererade vid Riksförsäkringsverket (RFV) så länge filerna ligger utanför databasen, bör vara föremål för ISF:s direktåtkomst. StoRe används inte bara för framställning av sådan verksamhetsstatistik för vilken grunden för behandlingen av personuppgifter är SFB och personuppgiftslagen utan också för framställning av den officiella statistiken som sker med stöd av lagen (2001:99) om den officiella statistiken. Uppgifterna i StoRe kan emellertid inte särskiljas på så sätt att vissa uppgifter kan anses behandlas endast med stöd av lagen (2001:99) om den officiella statistiken utan behandlingen av uppgifterna i StoRe kan likväl anses ske med stöd av SFB. Eftersom uppgifterna i StoRe genomgående används för ändamål enligt 114 kap. 7 § 5 och 6 SFB, bör ISF kunna få direktåtkomst till alla uppgifter i databasen som inte direkt kan hänföras till en enskild.

ASTA datalager för statistik och utvärdering, när personuppgifterna har avidentifierats vilket planeras ske under 2011, bör vara föremål för ISF:s direktåtkomst.

-PPRA1 Pluto-kopia med uppgifter om fondval med mera i premiepensionssystemet, när personuppgifterna har avidentifierats vilket planeras ske under 2011, bör vara föremål för ISF:s direktåtkomst.

Särskilt om PPV och RYC

Pensionsmyndigheten har också övervägt direktåtkomst till två andra system hos myndigheten. Det är Produktionsplaneringsverktyget (PPV) och det webbaserade verksamhetsplaneringsverktyget Run Your Company (RYC). Systemen används visserligen för planering och uppföljning, men utifrån förslaget till 114 kap. 23 a § SFB att direktåtkomsten endast ska avse personuppgifter som inte direkt kan hänföras till en enskild är tillsvidare inget av systemen lämpliga för direktåtkomst eftersom systemen innehåller namn på anställda hos myndigheten. PPV utgörs dessutom av kopplade excel-filer som ligger på en behörighetsstyrd area i Pensionsmyndighetens filsystem vilket gör det tekniskt olämpligt med direktåtkomst. I den mån ISF har behov av uppgifterna i PPV och RYC för sin verksamhet avseende systemtillsyn och effektivitetsgranskning, kan de istället delges ISF på annat sätt än genom direktåtkomst.

Ärendehanteringssystem som inte bör bli föremål för direktåtkomst

Ärendehanteringssystem såsom t.ex. Elwis/K2, ÄHS, Ålderspensionsregistren, W3D3 och Ginsten bör inte bli föremål för direktåtkomst, oavsett om de i viss omfattning används som källsystem vid framtagande av statistik och/eller i vissa fall också innehåller egna statistikfunktioner. Detta mot bakgrund av att systemen genomgående innehåller personuppgifter som direkt kan hänföras till en enskild och att de primärt används för andra ändamål än de som anges i 114 kap. 7 § 5 och 6 SFB.

Det är inte endast ISF som bör titta på vilka tekniska möjligheter som finns att spärra uppgifter så att bara de som behöver ha uppgifterna hos ISF får åtkomst till dem. Även tillsynsobjekten måste uppfylla sina skyldigheter enligt författningsbestämmelser om säkerhet vid behandling av personuppgifter varvid 31 § personuppgiftslagen och andra

2011-05-02

Er ref. S2011/993/SF
Dnr/Ref. VER 2011-86

integritetsskyddande särbestämmelser i registerlagstiftningen är styrande. I det innefattas t.ex. att se till möjligheterna att tekniskt hindra åtkomst till andra uppgifter än sådana som har stöd för att lämnas ut via direktåtkomsten och att logga åtkomst för kontroll av behörighet och uppföljning.

Begränsning till specifika uppgifter

Pensionsmyndigheten ser vissa systemtekniska problem med att kunna begränsa åtkomsten för ISF:s personal till specifika uppgifter. Mot bakgrund av vad som framgår av Datainspektionens fyra beslut den 1 april 2011 – ”Tillsyn enligt personuppgiftslagen - Utökat elektroniskt informationsutbyte”, rörande Centrala studiestödsnämnden (dnr 1735-2010), Försäkringskassan (dnr 1523-2010), Socialnämnden i Botkyrka kommun (1579-2010) samt Socialnämnden i Jönköpings kommun (dnr 1578-2010), bör både ISF:s och tillsynsobjektens tekniska och praktiska möjligheter att kunna efterleva bestämmelser om behandling av personuppgifter så långt det går beaktas i berörda delar i författningsförslagen och i eventuellt kommande anslutande förordningar eller föreskrifter på myndighetsnivå. Detta för att åstadkomma och underlätta en med personuppgiftslagstiftningen förenlig hantering och för att få ett bra skydd för uppgifterna, både hos ISF och tillsynsobjekten.

8 Sekretessfrågor

Det kan ifrågasättas om bestämmelser med rakt skaderekvisit utgör ett tillräckligt sekretesskydd för uppgifterna hos ISF. Detta sett mot bakgrund av den ökade risken för kränkning av den personliga integriteten på grund av den samlade mängden information om en enskild från ett flertal myndigheter som kommer att finnas hos ISF.

Arbetsgruppen bedömer att uppgifterna kommer att få tillräckligt sekretesskydd genom överförd sekretess enligt 11 kap 1 och 4 § § OSL. Pensionsmyndigheten bedömer att i vart fall uppgiftssamlingen StoRe och ASTA som ISF får tillgång till omfattas av statistiksekretessen enligt 24 kap. 8 § OSL eftersom uppgifterna inhämtas av ISF från Pensionsmyndighetens särskilda verksamhet för statistikframställning. Det innebär att för sådana uppgifter överförs statistiksekretessen till ISF. Sekretesskyddet för uppgifter hos Pensionsmyndigheten om enskilda och där uppgifterna inte omfattas av statistiksekretessen är däremot relativt svagt och i huvudsak reglerat genom 28 kap. 1 § OSL med ett rakt skaderekvisit. Det finns anledning att följa utvecklingen i det fortsatta arbetet.

Detta remissvar har beslutats av generaldirektören Katrin Westling Palm efter föredragning av juristen Alf Rundström. I den slutliga handläggningen har även chefsjuristen Thomas Norling deltagit.

Katrin Westling Palm

Alf Rundström